

ABDÜLHAK HÂMİD, *MAKBER* VE UNUTULAMAYAN AŞK İMGESİ

Refika ALTIKULAÇ DEMİRDAĞ

Aksaray Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Aksaray / Türkiye

Anahtar Kelimeler: Abdülhâk Hâmid, *Makber*, Aşk, metafizik.

ÖZET

Abdülhak Hâmid Tarhan, *Makber* adlı eserini karısı Fatma Hanım'ın ölümünden sonra yazmıştır. Bu şiir Türk Edebiyatının çok bilinen önemli eserlerinden biridir. Bunun nedeni öncelikle bir sevgilinin ölümünün ardından yakılan bir ağıt olmasıdır. Bu romantik özelliğinin yanı sıra eserde birçok felsefî konu da şair tarafından dile getirilmiştir. Hâmid, karısının ölümünü kabullenemediğini hissettirdiği bu eserinde ölüm, varlık-yokluk, ahiret vb. metafizik konuları sorgular. Kafasının karışık olduğunu hissettiğimiz şairi tüm çelişki ve tezatlardan Allah'a olan inancı kurtarır. Fakat uçurumun kenarına kadar sürükleyen, şairi karanlık bir çukura benzeyen düşüncelere götüren şey, karısına duyduğu büyük aşktır. Hâmid'in karısına olan aşkı onu kaybetmiş olmasıyla bitmemiş, felsefî meselelerle derinlik kazanmıştır. Bu açıdan *Makber*'i bir başlangıç noktası olarak kabul edebiliriz. Çok üretken bir sanatçı olan Hâmid, *Makber*'den sonra birçok eserinde aynı konulara değinmiş, aynı sonuçlara ulaşmış, aynı ölünün hayaliyle kederlenmiştir. Başka evlilikler yapmasına ve çalkantılı bir hayatı olmasına rağmen Fatma Hanım'ı ve çölde bir başına bıraktığı mezarını unutamamış ve eserlerine yansıtmıştır. Bu çalışmada, Hâmid'in *Makber*'deki ölümsüz aşkı ve bu aşkı ebedileştiren felsefî sancıları incelemeye çalışılmıştır.